

Metodika pro pořizování a předávání dokladů pro komunikaci mezi poskytovateli zdravotních služeb a zdravotními pojišťovnami

Verze 6.2

Doplněk č. 33 textu metodiky

**Upravené znění na základě výsledků projednání se zástupci zdravotních pojišťoven
a zástupci profesních sdružení poskytovatelů zdravotních služeb**

Ústředí Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR
Praha, duben 2018
(účinnost změn: od 1. 7. 2018)

Obsah

Úvod	3
II – 1. Společné zásady	3
II – 2.9 VZP-12/2018 Poukaz na brýle a optické pomůcky	4
II – 2.24. VZP-34/2013 Příkaz ke zdravotnímu transportu	5
III – 3. Předávání faktur a dávek dokladů	9

Úvod

Podle platného znění zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní pojišťovně ČR, Všeobecná zdravotní pojišťovna (dále jen VZP) spravuje, aktualizuje a rozvíjí informační systém. Pro zajištění tohoto úkolu vydává pro smluvní poskytovatele zdravotních služeb „Metodiku pro pořizování a předávání dokladů“ (dále jen metodika). Její znění, příp. nezbytné změny prováděné zejména v návaznosti na změnu obecně závazných právních předpisů připravuje v součinnosti a dohodě se zástupci poskytovatelů zdravotní péče a zástupci zdravotních pojišťoven.

Metodika podrobně upravuje podmínky a způsob pořizování a předávání dokladů pro provedení úhrady poskytnuté zdravotní péče hrazené z veřejného zdravotního pojištění (dále jen zdravotní péče, resp. péče) v souladu s platným zněním obecně závazných právních předpisů, zejména zákonem:

- č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů,
- č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách a doplnění některých souvisejících zákonů,
- č. 268/2014 Sb., o zdravotnických prostředcích a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů,
- č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách,
- č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách,
- č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě
- č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

II – 1. Společné zásady

Při tvorbě dokladů vyplňováním tiskopisů, není-li dále uvedeno jinak, platí:

- znaky se zapisují do určených, předtištěných pozic hůlkovým písmem nebo psacím strojem,
- vykazované údaje se zarovnávají doprava. V případě menšího rozsahu se nuly před číslem s výjimkou údaje DATUM neuvádějí.

Příklad: 5. dubna 1993 – |0|5|0|4|9|3|

- koncové nuly na pozicích určených pro desetinnou část čísla a desetinná čárka se neuvádějí.

Příklad: 320,00 – | 3|2|0 | | |
320,03 – | 3|2|0 | 0|3 |

- povinně se uvádí datum vystavení, jméno pracovníka, který doklad vystavil, podpis statutárního zástupce PSZ (nebo pracovníka jím pověřeného s delegovanou pravomocí k podpisu) a doklad je opatřen čitelným otiskem razítka včetně IČZ nebo IČP poskytovatele (viz kap. II. 1.1). U dokladu na vyžádanou, navrženou či předepsanou péči je akceptován i zaručený elektronický podpis ve viditelné podobě. V případě elektronického dokumentu bude autorizace provedena způsobem smluvně uzavřeným mezi ZP a poskytovatelem s tím, že tento dokument bude obsahovat všechny údaje

z razítka PZS včetně IČZ nebo IČP poskytovatele (v těchto případech nahrazuje razítko).

- nepovinně je možno uvést QR kód pro účely využití poskytovateli zdravotních služeb. QR kód musí vyhovovat požadavkům standardního kódovacího systému a musí být zabezpečen proti případnému zneužití.

U datumových položek označuje dvojčíslí dne **DD**, dvojčíslí měsíce **MM** a poslední dvojčíslí roku **RR**, případně čtyřčíslí roku **RRRR**.

Účinnost změny: 1. 7. 2018

II – 2.9 VZP-12/2018 Poukaz na brýle a optické pomůcky

Poukaz je oboustranný tiskopis, který se použije k vykazování pouze jedné optické pomůcky a je výdejcem vykázan až po vydání optické pomůcky pojištěnci.

Dle kap. II. 1. Společné zásady vyplní OL na přední straně poukazu **Příjmení a jméno, Číslo pojištěnce, f., Bydliště (adresa), Dg., Dne: vystavení poukazu, Razítko poskytovatele, jmenovka a podpis lékaře, Místo pro záznamy zdravotní pojišťovny**. Lékař dále vyplní:

Předpis – předepisovaná skla a jiné optické pomůcky. Pokud je zaškrtnuta výměna skel, nelze uplatnit nárok na obrubu, a opačně.

Lékař je povinen požádat pojištěnce, aby na zadní stranu poukazu potvrdil prohlášení o tom, zda brýle nebo optickou pomůcku dostává poprvé, či kdy naposledy dostal optickou pomůcku určitého typu, brýle nebo pouze skla.

Výdejce pomůcky vyplní:

Přední strana poukazu:

Poř. č. – dle kap. II. 1. Společné zásady.

Kód – kód podle číselníku ZP.

Úhrada – úhrada jednotlivých položek předkládaná výdejcem pomůcky k úhradě pojišťovně.

Doplatek pojištěnce – doplatek pojištěnce rovnající se rozdílu mezi celkovou cenou optické pomůcky a úhradou pojišťovny.

Zadní strana poukazu:

Datum uplatnění – datum uplatnění poukazu na brýle a optické pomůcky (tzn. datum předložení poukazu pojištěncem u výdejce poukazu).

~~Pacient potvrdí podpisem převzetí výrobku na druhém dílu poukazu v části~~ Výdejce si nechá potvrdit od pacienta převzetí pomůcky v části „Potvrzuji, že mi byly vydány“:

A) celé brýle

B) výměna skel do vlastní obruby, zatržením jedné z obou alternativ,

C) jiná optická pomůcka: název pomůcky.

Dne – datum vydání optické pomůcky.

Razítko oční optiky – dle kap. II. 1. Společné zásady razítko výdejce.

Není-li u osoby oprávněné k výdeji zdravotnického prostředku k dispozici předepsané množství nebo druh pomůcky, vystaví tato osoba na chybějící pomůcku výpis z poukazu; na původní poukaz se uvede poznámka „Pořízení výpis“. Pro výpis se použije nový tiskopis „Poukaz na brýle a optické pomůcky“ s tím, že:

- do volného prostoru pod okénko s textem „POUKAZ NA BRÝLE A OPTICKÉ POMŮCKY“ se uvede slovo „výpis“,
- dále se uvedou všechny rozhodné údaje vztahující se k vypisované pomůcce,
- do části „Místo pro záznamy zdravotní pojišťovny“ na rubové straně tiskopisu se navíc uvede kdy (vystaveno dne) a kým (lékař a IČP) byl původní poukaz vystaven,
- do řádku „Dne“ na lícové straně tiskopisu se uvede datum pořízení výpisu,
- pořízení výpisu se potvrdí podpisem a razítkem PZS pořizujícího výpis.

Kromě výše uvedeného způsobu pořízení výpisu na tiskopis je možné výpis pořídit formou kopie poukazu. V tomto případě musí vydávající dodržet následující postup:

- kopie poukazu musí být oboustranná,
- na kopii uvede slovo „Výpis“,
- na kopii škrtně údaje, které nejsou rozhodné pro vypisovanou pomůcku,
- přední stranu kopie opatří datem vystavení výpisu a razítkem PZS včetně podpisu osoby, která výpis pořizuje,
- standardním způsobem se vyznačí výdej a uplatnění poukazu, tj. uvede se datum výdeje a uplatnění, razítko vydávajícího PZS a podpis vydávajícího.

Pozn.: Pro výpis z poukazu se používá stejné datové rozhraní jako pro poukaz a předává se v dávkce poukazů na brýle a optické pomůcky.

Účinnost změny: 1. 7. 2018

II – 2.24. VZP-34/2013 Příkaz ke zdravotnímu transportu

Příkaz ke zdravotnímu transportu (dále jen Příkaz) je tiskopis s jednou průpisovou **nebo označenou** kopií pro indikaci zdravotnických transportů a přepravy zemřelého pojištěnce na patologicko-anatomickou nebo zdravotní pitvu a z patologicko-anatomické nebo zdravotní pitvy.

Zdravotnický transport vyžádá lékař, pokud je pro pojištěnce ze zdravotních důvodů indikován.

Příkaz je třeba použít i v případě indikace **sekundární přepravy pacienta vozidlem PPNP** (vyplní se pouze jeho „díl A“). **Sekundárním převozem PPNP** se rozumí přeprava pacienta mezi poskytovateli zdravotních služeb, kdy se stav pacienta vyznačuje závažným ohrožením životních funkcí, nebo vyžaduje jejich pečlivé monitorování nutné k rozpoznání případně se

rozvíjejících komplikací. Účelem sekundární přepravy je překlad do jiného PZS nebo na speciální vyšetření, nebo přeprava dárců orgánů k transplantaci (za splnění podmínky nutnosti soustavného poskytování neodkladné péče).

Příkaz pro cestu do PZS, kde má být pojištěnci poskytnuta zdravotní péče, **vyplňuje** vždy ten odesílající OL, který poskytnutí zdravotní péče požaduje, v odůvodněných případech i lékař ZZS.

Současně s Příkazem pro cestu do PZS **musí** odesílající OL vystavit i Příkaz pro cestu zpět, pokud požaduje poskytnutí péče od jiných odborných zdravotnických pracovníků než lékařů.

Lékař, který poskytl pojištěnci zdravotní péči v PZS, je povinen zhodnotit, zda je indikován zdravotnický transport pojištěnce do místa pobytu. V případě, že ano, **vyplní** Příkaz pro cestu zpět. Doklad pro přepravu z pitvy vystaví lékař, který pitvu provedl.

Lékař požadující zdravotnický transport vyplní následující údaje dílu A.

Dle kap. II. 1. Společné zásady vyplňuje **Kód pojišťovny, IČP, Odbornost, Jméno a Příjmení pacienta, Číslo pojištěnce, Základní diagnóza, Ostatní dg., Kód náhr.** Jako základní Dg. uvede Dg. pro indikaci zdravotního transportu. Dále uvádí:

Na den, ev. hod. – datum dne, na který požaduje transport pojištěnce, a eventuálně hodinu, je-li nezbytné, aby byl pojištěnec dopraven ke zdravotní péči na určitou hodinu.

Důvod k transportu: medicínské odůvodnění požadovaného transportu, event. speciální podmínky pro transport pojištěnce, které nejsou obsaženy v pokynech pro posádku. V případě transportu k jinému než nejbližšímu PZS, uvede odůvodnění léčby u vzdálenějšího PZS. Pokud se jedná o speciální požadavek, vyznačí navíc:

na zdravotní pitvu: transport na patologicko-anatomickou nebo zdravotní pitvu; vždy se uvede typ určené pitvy dle Listu o prohlídce zemřelého

ze zdravotní pitvy: transport z patologicko-anatomické nebo zdravotní pitvy; vždy se uvede typ určené pitvy dle Listu o prohlídce zemřelého

VITAL: transport lékaře či jiného zdravotnického pracovníka ke specializovanému výkonu nebo přeprava transfuzních přípravků, spec. léčivých přípravků, buněk, tkání a orgánů k transplantaci nezbytných vzhledem ke zdravotnímu stavu pojištěnce a bezprostřednímu ohrožení jeho života. Dále se uvede jméno požadovaného zdravotnického pracovníka nebo druh a množství požadovaného materiálu. Výzva se telefonicky předá přepravci. Přeprava se vykazuje vždy na číslo pojištěnce příjemce

infekční převoz: pokud se jedná o transport pojištěnce s infekční Dg., prováděný ve zvláštním režimu podle hygienických předpisů

sekundární přeprava: pro plánovanou přepravu vozidlem PPNP se uvede vždy požadovaný typ posádky (RLP nebo RZP)

převoz pacienta s hmotností nad 140 kg: pokud se jedná o převoz imobilního pojištěnce nad 140 kg, uvede se hmotnost pacienta.

Odkud, Nejbližší SZZ a Kam – uvede se adresa včetně PSČ a popisného čísla, pokud je známo. V případě transportu z patologicko-anatomické nebo zdravotní pitvy je „Odkud“ místo provedení zdravotní pitvy a „Nejbližší SZZ“ je místo odkud byl zemřelý převezen na pitvu (uvedeno na dokladu „List o prohlídce zemřelého“).

Hradí ZP: ošetřující lékař označí symbolem x „Odkud“ a symbolem x „Nejbližší SZZ“. V případě, že v důvodu transportu lékař zdůvodní nutnost léčby ve vzdálenějším PZS, označí symbolem x „Kam“.

Pokud pojištěnec požaduje transport do jiného k než nejbližšímu PZS, tedy takový transport, který je z prostředků veřejného zdravotního pojištění hrazen pouze částečně, pak lékař do části „Kam“ uvede adresu jako pokyn pro posádku ZDS, kam má být transport proveden. V tomto případě pro úhradu ZP označí symbolem x „Odkud“ a „Nejbližší SZZ“.

V případě použití tiskopisu pro vyžádání přepravy zdravotnického pracovníka označené VITAL se v části Odkud uvede jméno požadovaného pracovníka a adresa jeho pracoviště ev. místa pobytu. V části „Kam“ se uvede adresa pracoviště, které zdrav. pracovníka požaduje.

Pokyny pro posádku: vyznačí zaškrtnutím jeden z předtištěných způsobů transportu pojištěnce, případně požadavek na dvojposádku, pokud z důvodu zdravotního stavu pojištěnce požaduje zajištění transportu dvoučlennou posádkou. Dále zde uvede:

- při přepravě transfuzních přípravků, spec. léčivých přípravků, tkání a orgánů k transplantaci druh a požadované množství, ev. speciální podmínky pro přepravu,
- další potřebné požadavky na transport.

Důvod doprovodu: v případě indikace doprovodu nutno vždy uvést konkrétní odůvodnění indikace. Doprovodem se rozumí doprovázející osoba, která není členem posádky vozidla a jejíž přítomnost je s ohledem na zdravotní stav pacienta nezbytně nutná pro následné ošetření a vyšetření u PZS. Pokud lékař doprovod pacienta neindikuje, proškrtně se celý řádek.

Doprovod je vždy indikován při převozu imobilního pacienta s hmotností nad 140 kg, pokud transport nelze zajistit standardně pomocí dvojposádky (uvedeno OL v odůvodnění doprovodu).

Datum, razítko a podpis lékaře – uvede den vystavení Příkazu a potvrdí razítkem a podpisem. Za indikaci transportu odpovídá ošetřující lékař.

LETECKÁ PŘEPRAVA: indikaci letecké přepravy předává ke schválení ošetřující lékař reviznímu lékaři. Revizní lékař potvrdí schválení razítkem a podpisem s uvedením data.

V případě, kdy pojištěnec požaduje přepravu vozidlem smluvní zdravotnické dopravní služby k vzdálenějšímu PZS, než je ošetřujícím lékařem určené, stvrdí tento požadavek svým podpisem na rubové straně tiskopisu.

Přepravce obdrží Příkaz včetně kopie. Podle požadavku ošetřujícího lékaře realizuje transport a **vyplní požadované údaje dílu B.**

Dle kap. II. 1. Společné zásady vyplňuje **Čís. dokladu, Poř. č., IČP, Var. symbol.** Dále uvádí:

SPZ vozu – registrační značku vozidla, kterým provedl transport.

Datum – datum zahájení transportu.

Odjezd – uvede se čas v hodinách a minutách ve tvaru HH:MM zahájení transportu pojištění.

Příjezd – uvede se čas v hodinách a minutách ve tvaru HH:MM předání pojištění v místě určení.

Kód – kód provedeného výkonu přepravy podle číselníku Doprava. Kód se zarovnává k pravé straně.

Počet

Přeprava pacienta – počet km ujetých s každým konkrétním pacientem vhodnou komunikací do místa určení dle indikace lékaře. Uvedené platí i v případě, je-li současně přepravováno více pacientů, nejvíce však 4 osoby, včetně doprovodů pacientů. Vykazuje se kódem, který přísluší pásmu, ve kterém se tyto kilometry nacházejí. Počet km musí odpovídat vzdálenosti vypočítané s použitím smluvně dohodnutého SW, zaokrouhlené na celé km. Doprovod pacienta se vykazuje tak, že je připočten počet km ujetých s doprovodem k počtu km ujetých s pacientem. Tento součet km se vykazuje jedním kódem, v jedné řádce, příslušného pásma, ve kterém se součet těchto km nachází.

V případě vyúčtování individuálním paušálem na jednoho pojištěnce se počet nevykazuje, má se za to, že je roven jedné. Doprovod se v tomto případě vykazuje stejným kódem paušálu jako u pacienta, a to na číslo doprovázeného pojištěnce v další řádce.

Přeprava zemřelého:

- **na patologicko-anatomickou nebo zdravotní pitvu** uvede se skutečný počet km ujetých při převozu zemřelého nejkratší vhodnou komunikací z místa úmrtí do místa provedení zdravotní pitvy,
- **z patologicko-anatomické nebo zdravotní pitvy** uvede se skutečný počet km ujetých nejkratší vhodnou komunikací při přepravě zemřelého z místa provedení zdravotní pitvy, ale nejvýše do vzdálenosti, která je rovna vzdálenosti z místa úmrtí do místa pitvy.

Razítko a podpis přepravce – podpis a razítko dopravce (přepravce).

Originál tiskopisu je nedílnou součástí vyúčtování a přepravce ho předává vždy pojišťovně.

V případě letecké přepravy je nutné předložit fakturu přepravce a vyplněný díl A Příkazu se schválením revizního lékaře.

Pozn.: Pokud je dávka papírových dokladů 34 seřazena vzestupně podle vyplněného čísla dokladu a je-li současně dávka předávána i v datovém rozhraní (elektronicky, soubor na datovém nosiči), nemusí být na papírový doklad 34 vyplněno „Poř. č.“ (pořadové číslo listu dokladu v dávce).

Účinnost změny: 1. 7. 2018

III – 3. Předávání faktur a dávek dokladů

Faktury se předávají ve stanoveném datovém rozhraní elektronickou cestou nebo na datovém nosiči, případně v papírové formě. Stejný režim platí i v případech, kdy se pro potřebu předběžných měsíčních úhrad považuje za fakturaci předání dávek dokladů o poskytnuté zdravotní péči s přílohami. Při předložení faktury dříve než ve smluvně dohodnutém předávacím období, se splatnost faktury počítá až od termínu, sjednaného ve smlouvě.

Jsou-li dávky dokladů přikládány k fakturám v papírové formě, je ke každé dávce vyplněn tiskopis VZP-08 Průvodní list dávky.

Pokud jsou dávky předávány na datovém nosiči, je průvodní list dávky součástí předávaných dat. V tomto případě se k datovému nosiči přikládá vyplněný tiskopis VZP-09 Průvodní list datového nosiče.

Při vyúčtování dávek receptů, poukazů na ZP a příkazů ke zdravotnímu transportu na datovém nosiči nebo jinou elektronickou formou se předávají i původní papírové doklady seříděné v pořadí, v jakém jsou uvedeny v dávce.

Papírové doklady tvořící předávanou dávku nebo její část a tisknuté prostřednictvím počítače na jiný formát papíru, než je originální tiskopis, se řadí až na konec dávky nebo se vykazují ve zvláštních dávkách.

Upozornění: recepty, jejichž výdej se realizuje přes Centrální úložiště e-receptů, se vykazují v samostatných dávkách odděleně od dávek listinných receptů. V případě elektronického receptu se průvodky nepředávají.

Účinnost změny: 1. 7. 2018